

Oblast podpory 3: Zemědělství a životní prostředí (včetně EVVO)

Cíl ZaŽP3.1: Udržitelné zemědělství

Cílem je efektivní zemědělské hospodaření, které bude zároveň šetrné k životnímu prostředí a bude také nástrojem pro údržbu a ochranu krajiny. Zemědělská produkce včetně ekologické produkce bude nedílnou součástí rozvinutého místního trhu s kvalitní produkcí.

Opatření: ZaŽP3.1.1 Moderní zemědělské stavby a technologie

Investice do zemědělských staveb a technologií - rekonstrukce a výstavba nových staveb včetně nezbytného zázemí stavby/staveb

Aktivita: ZaŽP3.1.1.1 Stavby a technologie v živočišné výrobě

Zahrnuje stáje pro krávy, jalovice, býky a telata, ovce a kozy a další hospodářská zvířata – výstavba a rekonstrukce, včetně doprovodných staveb, doprovodných stavebních úprav a souvisejícího zázemí stavby a technologií. Dojírny pro krávy, ovce a kozy včetně doprovodných technologií. Jímky na kejdu, močůvku, hnojůvku, odpadní vody a silážní šťávy – výstavba nebo rekonstrukce vč. doprovodných staveb a technologií. Hnojiště – výstavba nebo rekonstrukce, skladovací prostory. Jedná se o objekty přednostně využívající stávající budovy a pozemky, cílem je omezení záboru orné půdy).

Aktivita: ZaŽP3.1.1.2 Stavby a technologie v rostlinné výrobě

Zahrnuje výdaje na výstavbu/ rekonstrukci a doprovodné technologické (vč. dopravních cest a doprovodného vybavení, zázemí stavby a technologií třídění, balení a chlazení, zařízení na testování, diagnostiku, měření a regulaci atp. a vybavení sil, hal pro skladování krmiv, obilovin a olejnin, skladů pro ovoce, zeleninu a školkařské výpěstky.

Zahrnuje také výstavbu a rekonstrukci staveb na zpracování biomasy vč. technologií, také výstavbu a rekonstrukci staveb pro peletovací a briketovací linky (vč. technologie atp.) Také výstavbu a rekonstrukci skleníků, fóliovníků, kontejneroven – včetně nezbytných technologií a zahradnické stavby (pěstební plochy vč. technologií).

Aktivita: ZaŽP3.1.1.3 Rekonstrukce polních cest

Stavební výdaje na obnovu polních cest jejich součástí a příslušenství.

Opatření: ZaŽP 3.1.2 Kvalitní zemědělské a potravinářské produkty, regionální trh

Investice podporující moderní technologie a inovace v rámci zemědělské a potravinářské výroby. Hmotné i nehmotné investice do zpracovatelských provozů, které se týkají výroby potravin nebo krmiv určených pro hospodářská nebo domácí zvířata.

Aktivita: ZaŽP3.1.2.1 Technologie a zařízení pro potravinářské výrobky a výrobu krmiv

Technologické investice vedoucí ke zlepšení zpracování zemědělských a potravinářských produktů. Nákup zařízení související s finální úpravou, balením a značením výrobků, investice do zařízení na čištění odpadních vod vznikajících ve zpracovatelském provozu. Investice ke zlepšování a monitorování kvality zemědělských a potravinářských produktů. Výstavba, rekonstrukce a stavební investice do zpracovatelského provozu související s pořizovanou technologií, včetně nezbytných manipulačních ploch pro zpracovatelský provoz a skladování. Investice na likvidaci a využití odpadů ze zemědělské výroby a zpracovatelských provozů.

Aktivita:ZaŽP 3.1.2.2 Rozvinutý regionální trh

Stavební a technologické investice pro podporu prodeje produktů (tzv. prodej ze dvora, prodej na farmářských trzích apod.), nákup zařízení pro podporu přímého prodeje. Zahrnuje také IC technologie související s podporou prodeje, včetně zařízení pro podporu přímého prodeje – dopravní prostředky a jejich vybavení distribučními kanály či objednávkovými systémy, dále doprovodné vybavení jako technologie chlazení, zařízení na testování, diagnostiku, měření a regulaci atp.

Součástí jsou také výdaje rozvíjející a podporující spolupráci a síťování a dále zvyšování kvality produktů a měření, včetně systémů certifikace.

CílZaŽP3.2: Zdravé životní prostředí

Cílem je ochrana a zvyšování kvality životního prostředí v souladu s principem udržitelného rozvoje. Kvalitní životní prostředí je předpokladem pro zdravé obyvatele regionu a zvyšuje atraktivitu území pro život, práci, investice a také atraktivitu z hlediska cestovního ruchu.

Opatření:ZaŽP 3.2.1 Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí

Zahrnuje omezování emisí základních znečišťujících látek do ovzduší s důrazem na využití inovativních environmentálně šetrných způsobů výroby energie včetně obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor. Součástí je také ekologická doprava.

Aktivita:ZaŽP3.2.1.1 Zlepšování kvality ovzduší

Doplňování a inovace systémů sledování a hodnocení imisní zátěže. Systémy zahrnují technické vybavení pro měření kvality ovzduší, zajištění sběru dat, jejich zpracování, následné hodnocení a prezentaci výsledků.

Aktivity zaměřené na rozvoj ekologické dopravy – budování, obnova, síťování cyklotras a cyklostezek včetně doprovodných opatření (např. odpočívadla, informační a propagační opatření), podpora alternativních způsobů dopravy (např. elektrokola).

Aktivita:ZaŽP 3.2.1.2 Omezování emisí

Využití nových environmentálně šetrných způsobů výroby energie a technická řešení na zdrojích znečišťování ovzduší. Zahrnuje také podporu rekonstrukcí a instalací zdrojů tepla (nízkoemisní spalovací zdroje) a zlepšování energetických vlastností obálky budov. Podpora výměny tepelných zdrojů na lokální úrovni, individuálně pro rodinné domy.

Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem zvýšení využívání obnovitelných zdrojů - s důrazem na místní energie pro výrobu tepla, elektřiny, ohřev vody a kombinované výroby tepla a elektřiny. Aplikace technologií na využití odpadního tepla.

Dále aktivity snižující prašnost – výsadba a regenerace izolační zeleně oddělující obytnou zástavbu od průmyslových staveb či komerčních areálů nebo frekventovaných dopravních koridorů, pořízení strojů a příslušenství na úklid komunikací za účelem snížení prašnosti.

Opatření:ZaŽP3.2.2 Vodní hospodářství a protipovodňová ochrana

Zahrnuje rozšíření a zkvalitnění systémů sloužících k odvádění a čištění odpadních vod, dále zajištění zásobování kvalitní pitnou vodou rozšířením vodovodních sítí sloužících veřejné potřebě a rekonstrukcí sítí stávajících. Dále systémová opatření pro ochranu a prevenci před povodněmi a zajištění kvalitního informačního systému.

Aktivita:ZaŽP 3.2.2.1 Snížení znečištění vod

Zahrnuje výdaje na výstavbu/ rekonstrukci a intenzifikace čistíren odpadních vod nebo zajištění odpovídajícího přiměřeného čištění vod a stokových systémů sloužících veřejné potřebě, dále biologická a technická opatření k trvalému snížení vnosu nutrientů způsobujících eutrofizaci povrchových vod, zejména v povodích nádrží využívaných k vodárenským účelům a ke koupání, odstraňování nutrientů na komunálních ČOV, vodní díla k zachycení sedimentů

Aktivita:ZaŽP 3.2.2.2 Zlepšení jakosti pitné vody

Zahrnuje výdaje na výstavbu, rekonstrukce a intenzifikace úpraven vody a zdrojů pitné vody, dále výstavbu, rekonstrukci a dostavbu přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody a souvisejících objektů. Důraz je kladen na možnost spolupráce obcí při budování ČOV, síťování. Realizace opatření podporující šetrné hospodaření v místech s pitnou vodou za účelem ochrany kvality pitné vody.

Aktivita:ZaŽP 3.2.2.3 Omezování rizika povodní

Realizace opatření podporující přirozený tlumivý rozliv povodní v nivách a retenci srážkových vod formou tzv. biotechnických opatření prováděných přírodě blízkým způsobem prováděných v krajině včetně zařízení a technologií na údržbu těchto protipovodňových opatření např. průsaky, průtahy, úpravy koryt vodních toků výstavbu poldrů nebo soustavy poldrů s revitalizací toků a niv v zátopě. Dále budování, rekonstrukce a modernizace systému předpovědi povodňové služby a hlásné povodňové služby, včetně budování a modernizace měřících stanic, budování a modernizace varovných a výstražných systémů ochrany před povodněmi, včetně systémů obrazového sledování rizikových míst na vodních tocích a na vodních dílech.

Opatření:ZaŽP3.2.3 Odpady a ekologické zátěže

Opatření je zaměřeno na snížení produkce odpadů, zvýšení podílu využívaných odpadů na základě podpory odděleného sběru odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů, systémů na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů.

Aktivita:ZaŽP 3.2.3.1 Zkvalitnění nakládání s odpady

Investice do regionálních systémů pro mechanicko-biologickou úpravu komunálních odpadů a zařízení na energetické využití komunálních odpadů. Pořizování systémů odděleného sběru, technologie a zařízení pro skladování a manipulaci s odpady – systémy pro separaci a svoz odpadů, bioodpadů, nebezpečných komunálních odpadů sběrné dvory, překladiště a sklady komunálních odpadů. Zařízení na úpravu nebo využívání odpadů, zejména na třídění, úpravu a recyklaci odpadů (třídíčky, kompostárny, zařízení na úpravu/ využívání „ostatních“, nebezpečných, zdravotnických odpadů).

Aktivita:ZaŽP 3.2.3.2 Odstraňování starých ekologických zátěží

Realizace průzkumných prací, analýz rizik, sanace vážně kontaminovaných lokalit

Opatření:ZaŽP3.2.4 Příroda a krajina

Opatření zahrnuje zvyšování ekologické stability krajiny a zastavení poklesu biodiverzity

Aktivita:ZaŽP 3.2.4.1 Podpora biodiverzity

Obnova a ochrana přírodních a přírodě blízkých biotopů a ohrožených rostlinných a živočišných druhů, posilování biologické rozmanitosti na úrovni stanovišť a snižování antropogenních vlivů na přírodu a krajinu.

Zahrnuje opatření směřující ke zvyšování adaptivních schopností ekosystémů a druhů na rostoucí fragmentaci krajiny, další antropogenní vlivy a na zátěžové faktory životního prostředí včetně opatření v souvislosti s péčí o handicapované živočichy a opatření pro obnovu a výstavbu návštěvnické infrastruktury.

Aktivita:ZaŽP 3.2.4.2 Obnova krajinných struktur

Obnova ekologicky významných krajinných struktur. Zvyšování počtu a plochy založených a obnovených krajinných prvků a prvků územních systémů ekologické stability, zlepšení přírodních poměrů v lesích.

Aktivity v rámci schválených komplexních pozemkových úprav zaměřených na výsadby zeleně v krajině a ochranu půdy, příprava a realizace prvků územních systémů ekologické stability, zakládání a obnova krajinných prvků (výsadba a obnova remízů, alejí, solitérních stromů, větrolamů atd.), břehových porostů a historických krajinných struktur (vč. polních cest a ošetření stromů ve významných alejích), péče o památné stromy, opatření k zachování a celkovému zlepšení přírodních poměrů v lesích, vymezených regionálních a nadregionálních biocentrech územních systémů ekologické stability, a to dosažením druhové a prostorové skladby porostů, odpovídající místním přírodním podmínkám

Aktivita:ZaŽP 3.2.4.3 Optimalizace vodního režimu krajiny

Náprava vodních toků, nevhodných odvodnění a jiných zásahů negativně ovlivňujících vodní režim v krajině, zvyšování retenční schopnosti krajiny a snížení výskytu negativních vlivů vodní eroze a sucha. Realizace opatření příznivých z hlediska krajinné a ekosystémové diverzity vedoucí ke zvyšování retenční schopnosti krajiny, ochraně a obnově přirozených odtokových poměrů a k omezování vzniku rizikových situací, zejména povodní (podpora přirozených rozlivů v nivních plochách, opatření ke zlepšení morfologie vodních složek krajiny podle Rámcové směrnice o vodách, budování a obnova retenčních a akumulacních prostor, které neslouží k chovu ryb nebo slouží jen k takovému chovu ryb, který neoslabí ekologické funkce nádrží, výstavba poldrů nebo soustavy poldrů o celkovém objemu do 50.000 m³ atd.)

Opatření:ZaŽP3.2.5 Environmentální vzdělávání a osvěta

Budování infrastruktury environmentální vzdělávání, výchovy a osvěty, včetně materiálního a provozního zázemí pro realizaci programů environmentálního vzdělávání. Důraz bude kladen na praktická řešení v EVVO výchově – učebny, aktivity v přírodě, praktické ukázky. V rámci opatření budou podporovány i akce s náplní EVVO, dále spolupráce, partnerství a výměna zkušeností v EVVO a budování naučných prvků a stezek.

Aktivita: ZaŽP 3.2.5.1 Rozvoj infrastruktury pro realizaci environmentálních vzdělávacích programů, poskytování environmentálních informací

Zahrnuje novou výstavbu rekonstrukce, dostavbu nebo přístavbu stávajících objektů (např. školící střediska, environmentální učebny), technické vybavení a také tvorbu materiálů a pomůcek drobného charakteru, také výdaje spojené s pořízením informačních a komunikačních technologií.

Aktivity zaměřené na vznik naučných prvků a stezek – budování, obnova, síťování včetně doprovodných opatření (např. mobiliář, informační a propagační opatření)